

Klasszika-filológia

A **klasszika-filológia** a görög és a latin nyelvnek és az ezeken a nyelveken született alkotásoknak a megértését lehetővé tévő tudomány. Hazai klasszika-filológiánk esetében jelen vannak az egyetemes ókori és a magyar vonatkozású (azaz pannóniai, ill. középkori és kora újkori tárgyú) kutatások is. Az egymástól elválaszthatatlan humán- és természettudományok különféle ágainak antik gyökereit (illetve keleti továbbélését) több jelentős munka világítja meg (pl. *Griechische Musikästhetik – Quellen zur Geschichte der antiken griechischen Musikästhetik, Die Araber und die antike Wissenschaftstheorie; Entfaltung der griechischen Mathematik; Das geocentrische Weltbild – Astronomie, Geographie und Mathematik der Griechen*). Minden további filológiai kutatás alapját a szövegek képezik. Ezeket kritikai apparátusokkal és jegyzetekkel vagy terjedelmesebb kommentárral kell ellátni, melyik mű mit kíván, illetve tesz lehetővé. A hazai kutatás mind az irodalmi szövegek, mind pedig az egyéb dokumentumok esetében a nemzetközi kutatás számára megkerülhetetlen műveket hozott létre. Külföldiekkel való együttműködésben, magyar szervezésben születtek meg a *Byzanz und das Abendland, I–VI*, illetve a *Byzance et l'Occident, I–V* tanulmánygyűjtemény-sorozat kötetei, melyek központi tárgya ugyan a bizantinológia, azonban tematikája ennél szélesebb (pl. papirologiai kutatások eredményeit is közli).

A magyarországi könyvtárakban őrzött kéziratos források föltárását és katalogizálását, és különleges jelentőségű kódex esetében monografikus földolgozását tűzi ki célul a *Fragmenta et codices in bibliothecis Hungariae, I–VI* sorozat. A **középkori latin** esetében párhuzamosan készülnek többnyire az akkori államok fennhatósági területére szorítókozó szótárak. Ezek közül az alaposan megtervezett koncepció és annak következetes megvalósítása révén kiemelkedő színvonalú a *Lexicon Latinitatis Medii Aevi Hungariae* eddig megjelent hét kötete. A magyar olvasók igényes fordításokat vehetnek kezükbe, a *Bibliotheca classica* sorozat mellé utóbb társult a *Sapientia humana* részben új, részben megújított kötetekkel. Az elavult szemléletű korábbi művek felváltására új irodalomtörténeti összefoglalók születtek, melyek az ókortól egészen a IX. századig mutatják be a latin nyelvű irodalmat számos eredetiből fordított részlettel illusztrálva azt. Az **ógörög irodalom** a *Bevezetés az ógörög irodalom történetébe* c. kötetből, az egyes fordítások kísérő tanulmányaiból, és egyes filológusok válogatott tanulmányait tartalmazó gyűjteményekből ismerhető meg. Számos más ilyen, egyes kiemelkedő kutatók életművét bemutató kötet is született (pl. *Hungaro-Byzantina – Bizánc és a görögség középkori magyarországi forrásokban*). A *Homéros Magyarországon* átfogó képet nyújt a görög-római művelődés, elsősorban Homéros jelenlétéről a magyar oktatásban, tudományban és irodalomban, bemutatva a Homéros-fordítások korszakait is. A tudományszak minden részterületéről rövid áttekintést ad a *Bevezetés az ókortudományba* öt kötete, emellett egyes speciális kötetek is születtek (pl. *Bevezetés az ógörög verstanba; Bevezetés a római vallás és monda történetébe; Latin metrika*). Különös aktualitás, a műtárgyak visszakerülése teremtette meg az alkalmat a *Seuso-kincs és Pannónia* kapcsolatának elemzésére.